

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

213. szám.

Pest, november 20. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hársózott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest november 20.

Ki gondolta volna, hogy e pillanatban a hazában ministeri crisis következessék be?

És pedig ugyan. Windischgräczről nem hallik, hogy betörésre készülne, sőt a legjobban értesültek után azon meglepő hirt közöljük olvasóinkkal, hogy a reactio hadserge schwehat mellet sáncokat hányat maga körül.

Ugy látszik, hogy a jó szomszédoknak milliószor több a bajuk otthon, minthogy e perczen Magyarország ellen egy tökéletesen meghódító háborut merjenek kezdeni. Annyi bizonyos, hogy e perczen az osztrák provinciák valamennyi fővárossai Bécs, Milanó, Prága, Lemberg, Krakó többé kevésbé ostromállapotba van helyezve, mire természetesen tetemes katonai erő szükséges, mint mennyi fenmaradna arra, hogy a republicanus magyar haza ellen hódító háborut indíthassanak. Egy kis időnk akadt tehát házi dolgaink rendezésére.

A honvédelmi választmány eddig is csak színel viselé a collegialis szerkezetet. Ne is gondolja azt bár ki is, hogy azon választmányban valamely lényeges kérdés valaha szavazatra bocsátatott volna.

Az új ministerek névsora még nincs köztudomásra adva, arra azonban nem nagy prophetai tehetség szükséges, hogy elmondhassuk miképen az új combinatióból Nyári, Madarász, Szemere semmiképen sem fognak hiányozni.

Kossuth természetesen a végrehajtó hatalom elnöke leend, bármi címmel legyen is felruházva.

Csak a jó ég attól mentse meg, nehogy valamelyik tárcza ama híres Pulszki kezébe poty-

tyanjon, mert ő vele megjárónak nagyon. Vége van a kortes lakomáknak, vége a védegyelet melletti kiáltozásoknak, nincs többé szükség, hogy legyen emberünk, ki a bécsieket a magyar germanophagokkal ijesztgesse. Ezek voltak Pulszki dicső tehetségei, de mellyek időjártával egészen szükségtelenné váltak.

Ha a ministerium névsora kihirdetve leend, s Kossuth kezébe veendi a kormány gyeplőt, tisztán készen lesz azon kormány-forma, mellyre a szabadság pártja szüntelen sovárgott.

És ha győzünk, azt, mi tán holnaptól kezdve be fog állani, kiáltsuk ki az utcán is; tartsunk egy nagy keresztelőt, mondjuk ki, hogy az ország republica — de e perczen csak azon legyünk, hogy a gyermek szélessék meg. Az elnevezés aztán igen kényelmes munka leend.

Pest nov. 20.

Bécsben a kivégeztetések folyton folynak. A Wiener Zt. alig győzi közleni az efféle jelentéseket.

Az egyetemi ifjuság ki van irtva, el van pusztítva. Nincs család, melly valamelyik szeretetjét ne gyászolná. Az aula, az ország vagyonosabb s legműveltebb osztályának ifjusága, a haza reménye, ama bátor és merész testület, melly az ausztriai népek alkotmányos szabadsága mellett első lépett fel, meg van semmisítve!

Iszonyatosabb győzelmet, mint a Windischgräczé, a világ még nem látott.

A számtalan kivégeztetések közül két eset van, melly különös figyelmet érdemel. Az egyik Blum Robert frankfurti követ, a másik Messenhauser a bécsi nemzetörség főparancsnoka.

Messenhauser agyonlövettetése a legjobb lecke, mellyet a reactio a világnak átadott.

Messenhauser egy bizonyos pontig elárulta a bécsi népet, mindenképen egyezkedni akart s a mellett a szükséges védelmi eszközöket heverni hagyta, és folyvást ellenzé azt, hogy a revolutio belől hatalma terjesztésében foglalásokat tegyen.

Messenhauser Bécsben az volt, mi nálunk Batthyáni. Ez a nagy szakálu hazafi is heverni hagyott minden forrást, mellyből azon időkben, mellyet a sors e nemzetnek készülőre adott, erőt lehetett volna teremteni.

Batthyáni is ellenzé azt, hogy a magyar nemzeti párt hatalma terjesztésében foglalásokat tegyen, vétkes könnyelműséggel oda engedte az ellenség kezére legfontosabb várainkat. Seregeink vezérletét kétes kezekre bízta, s ha valaki a ve-

zerek ellen mert szólani, úgy állott fel mellettük, mint felelős minister. — Midőn egyszer Perczel Mór a házban egy illy vezér ellen egy gyanusító szót ejtett ki, a minister ahhoz kötötte állását hogy a ház Perczel Mór kifejezését roszalja, mi annyit tesz, hogy Perczel rágalmozó.

Messenhauser legnagyobb részben épen ezen Batthyáni-féle fajta emberek közé tartozott. Ő is mindenképp visszatartóztatgató a forradalmat, s azalatt töltötte a perczeket haszontalan diplomataizálgatással.

Batthyáni Lambergen vetette horgonyát, mint ismert védelmi iratából kitetszik, Messenhauser pedig Windischgräczet akarta a szabadság doctrinaira rácapacitálni.

Windischgräcz kihallgatta Messenhauser diplomaticai notáit, mert tudta, hogy az alkudozások alatt a harczi készületet kevésbé szokták erélyesen folytatni, más részről Messenhausernek természetesen azon kellett igyekezni, hogy Windischgräcz lássa azt, miszerént a bécsieknek komoly hajlamuk van az egyezkedésre, s azért a védelmi eszközöknek legnagyobb részét heverni hagyták.

Nem foglalták le a burgot, nem confiscáltak a császári kincsgyűjteményt, nem vették hatalmukba a bankot, s a bankejegyek sajtóit.

Messenhauser azt vélte, hogy egy illyen lépés az ellenséget még inkább ingerlette volna.

Épen mint Batthyáni, ki azt hitte, hogy az ellenséget az fogja jobban irritálni, ha kiállítandó kétszáz ezer magyar katona nemzeti szellemben fog sereggé szerkeztetni, azt hitte, hogy az fogná az osztrákokat haláláig irritálni, ha a trón beszédre adandó válaszukból az Olaszország elleni segítség ajánlást kihagyjuk.

Boldogtalan fejű emberek! —

Azonban a vétkes gyávaság meghozta az austria népre az oktalan bizalmaskodás gyümölcseit, de meghozta a vétkesekre a büntetést is.

Messenhauser kivégeztetése a legragyogóbb lecke, mind azon lelketlen s szájtató politikuskokra nézve, kik a historia százezer példái után sem akarják fejökbe venni, hogy a reactioval az alku soha, mióta a világ, lehetséges nem volt.

A reactiora nézve már maguk a marcziusi törvények halálos seb, vagy hogy alkotmányunk további fejlesztése azon emberekre nézve nem több, mint a holt testen elkövetett szurások.

A marcziusi törvény az ő haláluk, ők érzéketlenül halva fekszenek, következőleg az alkotmány tova fejlesztése rájuk nézve többé ingerlő nem lehet.

Messenhauser e pillanatban agyba lövetve a porban fetreng. És mi miként prózailag hideg

politikusok, e tény felett csak örvideni tudunk. A vért sajnáljuk. De ki tehet róla, hogy az isten a legszentebb eszmét, a szabadságot, csak a legdrágább áron, a véren adja az emberi nemzetnek, fényes tanuságul arra, minő kincsnek kell lenni e szabadságnak, mellyért ezek készek véreket ontani, pedig a kik ezt onták, azt csak mások jáváért teszik.

Pest, nov. 20.

Furcsa dolog, az ember huzamosb idő óta nem hall egyebet, mint a királyokat, uralkodókat vádolni; holott nem ezeket, de inkább a népet kellene kárhozatni, így p. o. 300 év óta a Habsburg ház a Magyarország pénzét, katonai erejét kényeszerént használgatá, s e hont gyermeki báb és gyarmat tartománnyá lealjasítá. E mind igaz, de ki ennek az oka, csak egyedül maga a nemzet, de ki választotta az austriai házat? A nemzet, már pedig volenti non fit injuria.

Minden királyság, bár hogy dicsérjük azt, idővel dolyfös kéjjé változik, ez a királyság természete, melly olly örökkévaló, változhatlan, mint a természet törvényei, így a tűz mindig melegít, a madár röptül a levegőben, a hal uszik a vízben, a király pedig uralkodik; Cicero Catilinához imigy szól: én téged azért nem veretlek most agyon, ne factum meum regium esse videatur. — Sallust pedig Catil. 7. fejezetben mondja: regibus bonquam mali suspectiores sunt, semperque his aliena virtus formidolose est. — Mi több, ha igaz, hogy a sz. irás isten igéje, olvassuk csak a kir. I. könyv. 8. fejezetét, s látni fogjuk, miképen maga az ur nyilatkozik a királyság ellen; ki van ottan téve minden, mit mi 300 év óta az austriaiak alatt tapasztalánk, ott van Jellacsich, Simonics, Puchner, Windischgrätz kijelölve, mutató nomine de te narratur. — Az urnak választott népe a fent idézett igéket megvetvén, választott magának királyokat, s mit nyert ez által? az ur isten haragját e keményszivű nemzettel Salmanassar és Nebukodnazar által keményen érezteté, a nemzetből világfutók lettek.

Kiki állítja, miként mostani állapotunk igen criticus, ezen állapotot meg kell szüntetni, mi csak a mostani dinastia uralkodása megszüntetésének ünnepélyes nyilatkozat által történhetik meg, az az, mondjuk ki: a habsburg-lothringi ház nálunk többé nem uralkodó; ezt tenni annál inkább szükséges, mert a külfáború minden esetre kikerülhetlen, már pedig ha a király le nem tétetik, küldhet táborunkba Windischgrätz vagy Lamberg-forma embert királyi megbizottsággal, ki katonáinkat ismét, ha nem desavirozhatnák, legalább zavarba hozhatja. Handbilletteket majd ehhez, majd amához küldhet, és a main lieber epithetonnal pusztíthat, erejünket gyöngítheti.

Republicát vagy más rendszert aztán kimondani idő előtt volna, mert a halmozott megtámadatásoktól kell tartanunk. Megmaradhatna az eddigi ideiglenes bizottmányi rendszerünk. A republiának a nemes, a báró, a gróf, a herceg barátja nem szokott lenni, a hierarchia meg kevesebbet; a honban e szundikáló ellen elemek figyelembe vételt igénylenek. Ide járul a nép ké-

születlensége, a nemzetőri qualificatio még nincs általában az egész nemzetre minden vagyon, születés, nyelv, vallás tekintet nélkül kiterjesztve.

Ezeknél fogva a mostani ideiglenes kormány alatt szaporítsuk a hadisereget, mennyiségre és minőségre nézve, a lehetőség legnagyobb pontjáig; a nemesség és főbb aristocrazia czimeit töröljük el, mondjuk ki, hogy minden magyar nemes ember (magyar pedig mind az, ki állandóan lakja e szép hazát), a nemesőri képességet minden magyarra, nyelv, vallás, vagyon, születés különbsége nélkül terjesszük ki. — Így minden ember e honban nemes, és qua talis katona levén 18 évtől 60-ig a vész idejében, mint Amerikában, köteles fegyvert fogni, akkor pedig nem száz ezerekre, de milliókra rúgó armádánk lesz, így csinált Franczthon első forradalmában, dicsőségesen megvervén az egész Európát. Így törté meg a szabad Amerika világhatalmu erejét a gögös Angliának.

Egy amerikai.

Legyünk férfiak!

Vannak emberek, kivált azon osztályban, mellyek vörös övet és arany lánczot, aranyos mentét és aranykulcsot vagy már viselhetnek, ha nekik tetszik, vagy viselhetni ohajtanak, kik még mindig hiú ábrándnak, tünékeny álomnak vagy legalább haszontalan fecsegésnek tartják mind azt, mi eddig a királyság ellen és a republica mellett mondatott.

Legyen, mi itt sem a királyság mellett, sem a republica ellen nem fogunk a volt méltóságos és nagyságos urak kedviért perorálni, mi csak a kötésre szorítokozunk, melly az eddig végtelenül rosszul és árulólag kormányzott magyar nemzet és a példátlan hitszegéssel kormányzó uralkodó ház között létezett és bár tetteleg régen meg van szüntetve, törvény szerint még megszüntetve nincs.

Mik a királynak kötelességei, és mik kötelességei különösen a magyar királynak?

A királynak, legyen az alkotmányos vagy nem, első és legszentebb kötelessége, mellyre eskü sem kell s melly abból, hogy a királyi hivatalt elvállalja, önkényt következik: az ország határait épségben és sértetlenül megőrizni, ha bárki által megtámadtatnak, megvédeni, s ha erőszak vagy armány által csakugyan megsérültek volna, addig nem nyugodni, míg a határok szentsége visszaállítva nincs.

Tette ezt ötödik Ferdinand? Mivel jelszava: Recta tueri, azaz az egyenest védeni, országunk határai pedig többnyire görbék, azt hitte a jámbor, hogy ezek védelmével nem tartozik.

Nézzétek Magyarország határait akár keleten, akár nyugoton, dél vagy éjszakfelé és mit láttok? Ép és sértetlen határt?

Ha eddig volna s nem tovább, már ezért is a legszigorubb felelősségre kellene vonni a királyt ki ministereinek és az országgyűlésnek mind a kérelmeit, intéseit, pánaszait mellőzve, mit sem tett a határok szentségének helyreállítására. De még tovább van. A rácok és szerbek Mayer-

hoffer cs.k. consul, Rajacsics cs.k. tanácsos, Latour cs.k. hadminister tanácsából, segítségével és biztatására hónapok óta pusztítják a magyar határt; Jellacsich 60,000 sereggel elfoglalja Fiumét, a Drávántuli kerületet, berohan és átkalandozza Olve, rabolva és pusztítva a Dunántuli kerületet, Puchner a király nevében elfoglalja Erdélyt, Berger Aradot, Rukavina Temesvárt, előbb Urban, most Simonich pusztítja a Dunán inneni kerületet, és legujabban Windischgrätz betöréssel fenyegeti az országot nyugoti határain, a többi apróbb hősöket nem is említvén, kell-e több? És mindez a király tudtával, annak nevében, Ferdinand parancsára történik. És miért? Bántottuk mi őt? megtagadtuk-e tőle az engedelmisséget? Az ország vétett-e neki?

Hiába mondogatjátok, hogy nem tudja mi történik; mert ezt csak a bolond vagy a képmutató elhiheti; de föltéve, hogy nem tudja, lehet-e nagyobb bizonyosság arra, hogy valaki nem való királynak, mint az, ha az ország lángban áll, ha téreit vér borítja, ha pusztulás dühöng rajta végig, hónapok óta és az ország első tisztviselője azt nem tudja? Átkozott együgyűség, borzasztó vakság, rémitő süketség! És ha csakugyan nem tudja Ferdinand mi történik Magyarországon, ki az oka, hogy nem tudja? Titkoljuk-e állapotunkat? Elzártuk-e előle az ország kapuit? Nem lótot futott-e az akkori nádor, akkori ministerium, az országgyűlés Insprukba és Schönbrunnba? Nem küldött-e a magyar püspökök kara félelvi pusztítás után valahára egy legalázatosabb irományt Olmüczbe?

Mi a többi kötelessége a királynak? A törvényeket megtartani és megtartatni, hogy az ország lakosai békében lehessenek egymás között és megütkezés nélkül folytathassák életüket. Tett-e Ferdinand eleget ezen kötelességének? Képes-e ezentul eleget tenni? képes-e ember a törvény iránt tiszteletet eszközölni, kinek zsoldosa 21 sajátkezüleg irt bizalmas levelét minden baj nélkül megvetheti és mint haszontalan firkát zsebre dughatja, tartalékol olly használatra, mellyet megnevezni egy koronáért sem tudnánk?

Csak menjetek hát, és hódoljatok a koronás tehetlenségnek, a királyi nyomoruságnak, az imbecillitás remekének, melly minden rosra elég erős, elég eszes, elég bátor, csak a határok, a törvények szentségének megőrzésére nincs karja, nincs esze, nincs bátorsága!

A magyar királynak, míg őket nem az austriai házból vette az ország, míg más kötelessége is volt. Ő volt a magyar tábor, a magyar seregek vezére. Ültessétek hát lóra most is a királyt, hadd kergesse el Windischgrätzet, hadd fenyítse meg Simonichot, hadd szedje ránczba Puchnert, Blombergel, Rukavinát, hadd tisztítsa meg az országot a zsványoktól, hadd von a feleltre Jellacsicsot és czimboráit stb. Ugy-e derék ember a ti királyotok!

De még itt sincs vége a dicsőítő dalnak. — Hogy ne, gondoljátok, csak ötödik Ferdinand a derék király nézzétek Majlandot és társvárosait, nézzétek Leberget és Krakót, nézzétek Prágát és maholnap Olmüczot, nézzétek főképen Bécsét és ismerjétek el, hogy első Ferdinand, a császár, egy hajszálnyival sem alábbvaló a derék ötödik Ferdinandnál. És ha láttátok, mint löveli Majlandban rakásra a magyar katonaságot, mint kasza-

boltatja azt Lembergben és Prágában, mint uszítja a galicziai, és sileziai, morva és stájer parasztokat Magyarország ellen, és mint vezeteli szabadságra az oláhokát: lehetetlen mást mondanotok, mint éljen a Gesamtmonarchie és éljen az alkotmányos császár! — —

Barsi József.

A Habsburg-házról.

Nov. 18. 1848.

Nem tudom, úgy van-e minden becsületes honfitársam velem, de én mondhatlanul boldognak érzem jelen helyzetünkben magamat, s a legjobb rendén látom szénánkat fekünni.

A milly desperatus pessimista voltam martius előtt, midőn még a magyar jobbágyi hódolattal hajlott meg egy lelketlen bálvány előtt, kinek talapzatán ijesztésül az égető gyilkos szavak: ne merj illetni állottak; s midőn követelés helyett alázatos kérelemmel járult amasiket-néma coloszhoz, hogy ismert vallásosságánál fogva méltóztatnék a nemzetnek vérrel szerzett és jogait esküjéhez híven kegyelmesen (!) respectálni: most ép olly optimista vagyok. —

Fütyülök, dalolok s néhanéha sz. Dávidként egyetegyedet bokázok, sőt szokásom ellenére, önkénytelen is annyi embernek csapok most complimentet, hogy porge magyar kalapom, mellyért — közbevetőleg legyen mondva — mártius előtt majdnem általánosán kikaczagattam, szinte görnyed a tortura alatt, — szóval: boldog és vígan vagyok; mert látom, hogy végre valahára a magyar eszére tért, azaz jobban mondva, úgy belecibálták őt a hinárba, hogy megbuggyan s örökre elmerül, ha minden erejét összeszedve nemcsak káromkodik többé, hanem amugy istenigazában hozzá is lát a dologhoz. És mivel ezt teszi is, innen az én rózsakedvem. S mivel látom, hogy jobbágyi (!) hódolatának még utja is elvágatott orra előtt, azért vagyok optimista.

Mert lám! így minden magyar ember azt dúdolja magyará: „Bőröm nem csávába való; talp sem lesz belőle; — ha engem irtani akarsz, majd én lölek föbe.“

S a magyar nép, melly szabadság-előharczainkban mindig pártokra volt szaggatva, — a magyarok istene jelen mozgalmaink iránti különös kedvezéséből egy akarat-, egy gondolattal tör előre, tör zsarnokaira, nem ásitozva renyhén János pap országára, hol a disznó sülvé jár, nem kacsingatva félénken a király szent (!) személye felé: hanem jözanul csak azon iparkodva, hogy saját egyszerű tüzhelyétől az illegenszposztos ebeket, mellyek csak mindenét felfalnak, minél messzebb kergesse, s végre valahára végtessen a sok istentelenségnek.

S mi több, mind ennek kivására fukaran még saját vérét, sőt életét sem latolgatja.

Míg a dolog így áll, Magyarország megtörhetetlen s jövője nagy és diszteljes.

Jöhet Windischgrätz, Jellacsich, vagy a varjaknak bármilly serege — — —

Itt eszmém fonala, mintha agyamba löttek volna, egyszerre fennakadt; mert a híres, nevezetes „Figyelmező“ből, e szavak csapódtak füleimhez: „Nyári, Olmüzből tett ajánlatokra támaszkodva — — hajlandó lenne egy becsületes békét kötni“....

Mi ez?! Álom ez vagy valóság?....

Nem, nem, nem igaz! Ne adja isten, hogy úgy legyen!

Nyári és pacificatio!

Ó! az istenben boldogult híres békeszerető, független (?) felelős magyar ministeriumnak, mellynek philanthropismus mögé rejtett gyávasága olly hajmeresztő iszonyok színhelyévé tevő imádozt hazánkat — mondom, e honmentő (!) alázatos ministeriumnak lángpallosu geniusa; ő! és pacificatio! Hahaha!.... Ki ne kacszagna e pokoli gondolat fölött!?

Na ugyan eltaláltatok szarva közt a tölgyét!

Nyárinak jó emlékezőtehetsége van: tudja, mennyit kell adni a Habsburgházi ígéretek-, sőt eskükre. Tudja továbbá, hogy a netán tett ajánlatok csak csupán eszköz, ravasz csel egy ideig lenesen kötenhető béke kivására, mellyel a Habsburgok az őket szétszaggatással fenyegető boszús oroszánt el akarják addig altatni, míg a szegény olaszok szabadsága ellen folyó vad dühöngés így vagy amugy eldől, hogy aztán összített egész erejükkel jöhessenek nyakunkra.

Igen. Avagy nem így altattak e el készületlenségök miatt a martiusi engedelményekkel, míg kárhuzatos terveiket kifözheték, vagy jobban mondva, életbe léptetheték?....

Nyári nagyon jól emlékezik — emlékeznie kell — a magyar szabadságharczokra, mellyek annyi vérbe kerültek az üldözött magyarnak; — s miért? mert őseink elég eszélytelenek voltak a bajokat mindig másutt keresni, mint a hol létezett; mert a kénköves folyamat, melly légkörünket mérgező, soha sem forrásánál akarék elfojtani. A helyett, hogy a habsburgházi zsarnok uralkodókat elűzték volna, megelégedtek azon kikényszerített kegyelmes királyi ígérettel, hogy minden másképen leend.

Hogyan akarhatná tehát Nyári jelen szabadságharczunkat új békekötés által végtelenné tenni, azaz: a most égre kiáltva felbugyogó vérforrást egy oda nem illő dugó által még jobban kitágítani? főképp miután nem tudhatni, ha a jövőndő nyujt e biztosítékot arról, hogy a magyar mindig olly egy akarat-, egy érzelem-, egy gondolattal fog vészben forgó szabadsága mellett fölkelni, mint jelenben. Hiszen ha kimélni akarjuk vérünket, kár volt mindjárt mellre fektetett karokkal járomba nem nyujtani nyakunkat, miután tudhatuk, hogy bizony a Habsburg-ház minden alávaló eszközt meg fog kísérteni célja kivitelre, s meg is kísértend ezután is, ha most, midőn némi szerencsénkre egész erejét nem használhatja ellenünk, végkép utját nem vágjuk. —

Nem Nyári, de hazánk bármely fia, ha akara átláthatá már, hogy szabadság fánk a Habsburgház árnya alatt nemhogy virulásnak indulhatna, sőt lassan-lassan mindinkább satnyul s végre még ki is vágatik.

Az idő megmutatá, hogy nem elég csak az

ágakat tisztogatni, — vagy mint őseink gondolkák — a gondviselést magunknak tartva fen, az idegen kezeket tőle eltávolítani; az az: nem elég, hogy Rákóczi s más szabadság-előharczosink ideája szerint, független magyar kormányt vivtunk ki; mert láthattuk, mikép ez által sem boldogulunk semmire.

Egyenesen a Habsburgház a mi átkunk s szabadságunk fondorkodó gyilkosa.

Döntsük le e házat, vagy ültessük át szabadságfánkat máshová, jobb földbe mielőbb, mert bizony sirva nézhetünk utána.

Ugy sincs kilátásunk, e ház bármely tagja által is jobb sorsra vergődni — még azon esetben sem, ha netalán a király Budán székelne; mert egyik Dobse László, a másik talán Zsigmond lenne; a harmadik Károly, a negyedik posthumus László, az ötödik — Krisztus tudja, mellyik itt lakott idegen királyunk szerepét játszáná.

A Habsburgház egyik tagja ollyan, mint a másik. Mindegyik férge a szabadságnak s született ellensége különösen a magyarnak.

De ha az nem volna is, már mint idegen, nem fogna teljes lelkéből és minden erejéből a magyar jólétén munkálni; mert hejh! egy második nagy Lajos csak elvétve születik a magos körökben. Mutatják idegen királyaink, e gyönyörűen eldiszlett Makvirágok.

Illy elvitázhatlan tények után ki volna az az örült — igen, örült! ki a becsületes Habsburgházzal becsületbeli alkudozásokba elegyedhetnék? —

Itt semmiféle alkudozásnak nincs többé helye. Csak fegyver határozhat közöttünk.

Mi nem bántottuk őt, ő támadt fel hitszegőleg ellenünk.

Mi boldog vagy boldogtalan együgyűségünkben nem is őt vádoltuk mindazon igaztalanságok, nyomorok- és gazságokért, mellyek királykodása alatt e nemzetet érték: még izról izre kiakarnak irtani.

Hallod nemzetem? kiirtani!!!

Jól van tehát; tehát birkozzunk, birkóznunk kell, ha gyávasággal nem akarjuk magunkat megbecsületesíteni s végtelen kínok poklába taszítani.

Most vagy soha!

Meglátjuk, mellyikünknek marad a fegyver kezében; s ha ama vérfertőzötes trón nem fog-e e nemzet lábaihoz omlani?

Igy gondolkozik és érez minden szabad magyar, ennél fogva, hiszem Nyári is.

Minél nagyobb a vész, annál szilárdabban kell feltételünk mellett állanunk, hogy le ne sodortassunk lábunkról.

És én hiszem, akarom hinni, hogy így is leend. Kossuthban ennek garantiáját találok.

Azért el veletek, ti gonosz rágalmazók, ti vészl károgo fekete varjak! kik szeretnétek a honvédelmi bizotmány tekintélyét aláásni, hogy a zavarokban prédához juthatnátok!

Ne holygassátok rózsakedvemet.

Nagy Gábor.

Pest nov. 18.

Ma reggel azon hír terjedt el, miszerint a honvédelmi kormány, Olmüzből bizonyos részükről teendő engedélyek alapján, béke alkudozásra szól tatott föl.

E szerint tehát a magyar nemzet elleni, legundokabb hivatallással önmagát detronisált király, vagy átlátta azt, miként a megtámadott magyar szabadság elleni harcában, ha győzelmesen haladhatna is elő — önérdéke, trónjának jövődjé ellen küzd; mert a magyar nemzet támogatása nélkül, az idegen elemvegyüléktől környezett és impregnált ausztriai birodalom nem képes magát fentartani; — a magyar nemzet támogatására pedig csak úgy számolhat, hogyha annak szabad szellemi és anyagi kifejlődését nem akadályozza.

Vagy a magyar birodalom számtalan pontjain, eddig ellenünk felkelt zsoldosainak kudarczaiból, s kifogyhatlan erőnk folytonos gyarapodásából, véggyőzelmünk mielőbbi bekövetkezését rettegetve — ezt, és ön formaszertinti számüzettesét akarná megelőzni.

Vagy ezen békealkudozást alkalmul akarja használni: megfogyatkozott táborának kitarozására. S a pacificatio ürügye alatt addig csürni csavarni a dolgot, addig huzni az időt, míg megújult erővel megtámadhat bennünket.

Vagy végre — a mi legkevesbé valószínű — ügyünknek igazságáról, s elébe terjesztett kívánatainknak számtalan fejedelmi esküvel szentesített jogszerűségéről meggyőződve, szívébe szállott s mindent jóvá akar tenni.

Bármelyik gondolat vezérlette legyen is egyébiránt őt, vagy a nevében működő camarillát e lépésre; annyi bizonyosan igaz, miként e lépés is, a magyar nemzet megtörhetlen creje, s jövődjé győzelmének újabb biztosítékául szolgálhat; valamint más részről, az ellenünk armánykodóknak gyengeségét, s küzdelmök sikere iránti kétségbeesését, a legszánandóbb színben mutatja fel.

De annyinak is másfelől megmásithatlanul igaznak kell lenni, miszerint nekünk nem a mi részükről, de a tőlünk hűtlenül elpártolt dinasztia részéről hozandó bármely áldozatok és engedélyek alapján is, többé alkudozásba ereszkedni: e nemzet méltóságát lealázó, jövődjé szabadságának biztosságát kockára tevő lépés volna, s olly önámítás, melly idővel keserűen bosszulná meg magát e nemzetet.

E nemzet perczig sem volna méltó szabadság életére, ha azt annyi sok küzdelem után, könnyelműen engedné újabb bizonytalanságokba bonyolítottatni.

Avagy annyi sok méltatlanságok létünk ellen irányzott, annyi sok megtámadtatások és szószcigések után is találatnék valaki, ki a királyi szónak hitelt adna? Nem hiszem, hogy a becsületes magyarok sorában illy dőre ember találatnék.

A mi volt dinastiánk, örök időknél — királyi hatalom és fénytől ment, keserves poenitentiávali átélése által sem volna képes elegendőleg bünhődni azon iszonyu vétékért, mellyet elkövetett akkor, midőn leigázó s megsemmisítő háborút indított azon nemzet ellen, mellynek életét és uralmát köszönhetette.

Egyébiránt is a küszöbön álló köztársaságtól visszavezető ezen lépéssel, bosszus kitérésre ingerelnők, a nép minden rétegét átvillányzó, amaz ellenszenvet, melly nem csak a király személye, hanem a királyság eszméje ellen is, hova tovább annál hangosabban nyilatkozik; s melly a köztársasági élet reméllett jótéményeit a királyságból ránk háramlandó terhekért nem akarja elereszteni. —

Azért minden alkudozás ellen, mellynek tárgya a nemzet és dinasztia közti régi viszonyoknak, bármely szógarantirozás közbe spēkeléséveli helyreállítására akar lenni: ünnepélyesen tiltakozunk.

A mi volt dinastiánk ellenünk vétke végetlenül nagy, mellyet e nemzetnek sem feledni, sem megbocsátani nem szabad.

A mi volt dinastiánk oly megrögzött eredendő büne a hazugság, a szó és esküszegés, miként tán ha akarna sem tudna, ünnepélyesen adott ígéretével következetesen cselekedni; mi okból neki hinni nem lehet, nem szabad.

Egyébiránt az alkudozások sokfélék lehetnek. —

Megtörténhetik, hogy a vallásos érzelmű király, átlátva eddigi vétkeinek iszonyatosságát, a trónról lelépve, poenitentiátartásban akarja hátra levő éveit töltetni.

Mielőtt azonban elkezdené, azon károkat, miket a nevében s parancsára ellenünk indított táborozások, s ezek által előidézett pusztulások okoztak, visszakarja saját családi s az illető camarillai urak és hölgyek birtokából téríteni.

Ez esetben isten hírével alkudozhatnak, csak hogyha valami teljesítésére akarja magát kötelezni a király, annak ellenkezőjére kívánjanak tőle esküvel is szentesítő ígéretet, s akkor bizonyosak lehetnek kívánságok teljesülendéséről.

Minket pedig rendületlen meggyőződés hasonlított arra, miszerint naponként óriásilag növekedő erőnk mellett igazságos ügyünk győzelméről kétségkednünk nem lehet.

Ezen megdönthetetlen erőnk, s isten után erre fektetett ügyünk igazságának érzetében, bátran

tekintsünk szembe bármely felénk közelgő zivatarral. —

De semmi áron ne alkudozzunk.

A milly nagylelkűség a legyőzött s ránk nézve árthatlanokká vált elleneknek megkegyelmezni — ép olly megbocsáthatatlan gyávaság és oktalanság, újból fejünk fölé emelni azokat, kik ellenünk támadása majd életünkbe került, s kik még legyőzhetlen veszélyül nőhetnek fejünkre.

Bardócz János.

H I R D E T É S E K.

Egy nevelő, — ki a magyar, német és Francia nyelv értése mellett tanítványát a felsőbb iskolai tanulmányokba is vezetni, e felett még azt akár a vívásban, akár a rajzolásban, vagy műzsikában képezni képes legyen, vidékre egy uri házhoz kerestetik, a válalkozó ország uton 575 sz. alatt 2-ik emelet, 2-ik szám alatt legyen szíves magát jelenteni.

Megjelent és minden könyváros uraknál kapható:

1. A 3 százados bűnök jutalma.
 2. Pénz vita — vagy a régi 2 schein forint — az új német 2 p. frtos. — az új magyar 2 p. frtos. és a 2 p. frtos. tallér összvételalkoznak — ezeknek együtt való beszélgetések B. F. J. által. —
- A kettőnek ára együtt 10 kr. pp.

Magyar központi vasut

Naponkinti indulások 1848-dik november 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggeli 7 óra.
" " " " " " " " " " " "	személyvonat délut. 1 óra.
" " " " " " " " " " " "	Személyvonat reggeli 7 óra
" " " " " " " " " " " "	15 percz " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	Személyvonat délután 1 óra
" " " " " " " " " " " "	15 perczkor.
Pestről Vác felé reggel	7 óra 30 percz.
" " " " " " " " " " " "	délután 3 " " " " " "
Vácról Pest felé reggel	9 " " " " " "

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.